

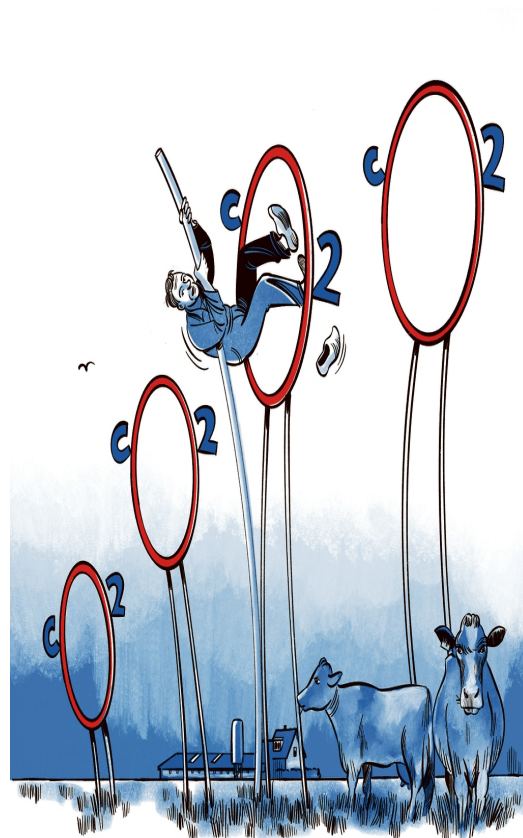
'Landbouw volledig biologisch'

'Met biologische landbouw weet de boer waar hij aan toe is'

AAN DIRK VAN DER MEULEN

De Friese politieke partij FNP gaat met een bijzonder voorname de verkiezingen in voor Provinciale Staten: de Friese landbouw moet toegroeien naar 100 procent biologisch. „Want de gangbare landbouw kan wel eens de dieselauto achterna gaan”, verklaart FNP-lijsttrekker Johannes Kramer.

Bijna acht jaar is Johannes Kramer namens de Fryske Nasjonale Partij gedeputeerde van Landbouw in Friesland. In de loop van die jaren ontpopte hij zich meer en meer tot een voorvechter van een grondgebonden, natuurinclusieve landbouw, oftewel een landbouw met bedrijven zonder mestoverschot en die oog hebben voor de natuur.

Nu is het zijn ambitie om bij te dragen aan een volledige omschakeling naar 100 procent biologische Friese landbouw. Kramer heeft zich daarbij laten inspireren door Bhutan, zo onthulde hij gisteren op de FNP-verkiezingsbijeenkomst op de Dairy Campus in Leeuwarden. Hij ontmoette een paar jaar geleden op de proefboerderij in Munnekezijl de staatssecretaris van Landbouw van Bhutan. Die liet hem weten dat zijn land, een bergstaat ingeklemd tussen China en India, overweegt om voor een volledig biologische landbouw te kiezen om zodoende zijn eigenheid te behouden, gezond voedsel te produceren en gezonde bedrijven over te kunnen dragen aan de volgende generatie. „En later dacht ik: wat Bhutan wil, willen wij ook. Wij willen ook onze eigenheid als Friesland en onze landbouw, natuur en landschap behouden.”

Houdt plattelandspartij FNP met zo'n radicaal standpunt wel stemmen over in de landbouwketen?

Kramer: „Zeker! Wij zullen groeien. boeren zullen niet langer het slachtoffer meer zijn, maar door de overgang naar biologisch juist winnaars worden. Uit een enquête van dagblad *Trouw* blijkt dat 80 procent van de boeren wel wil veranderen, als ze er maar voor betaald worden. Daar willen wij aan meewerken. Ons voorstel is dus juist bedoeld om de landbouw en het platteland te versterken.”

Maar wat is er mis met de huidige trend van grondgebondenheid, natuurinclusief en dat boeren met een mestoverschot kringloopafspraken maken met akkerbouwers in de regio?

„Mij is langzamerhand duidelijk geworden dat deze vernieuwingen op termijn vastlopen in een landbouwsysteem dat vooral de bestaande belangen beschermt en niet genoeg openstaat voor die noodzakelijke vernieuwing. En die vernieuwing moet er wel komen! Want anders krijgt de gangbare landbouw het op termijn heel moeilijk en kan ze op den duur de dieselauto wel eens achterna gaan. Ze loopt vast in milieuregels (fosfaat, stikstof, broeikasgassen en ammoniak) en dure oplossingen zoals fosfaatrechten en de PAS (programmatische aanpak stikstof). Telkens weer moeten boeren door hogere hoepels springen of door nauwere tunnels kruipen. Door al die regels zullen Friesland en Nederland het qua kostprijs verliezen van andere landen met veel meer ruimte.”

100 procent biologisch is dan de oplossing? Een landbouw dus zonder kunstmest, bestrijdingsmiddelen en verplichte weidegang.

„Ja op termijn wel. Een biologische boer krijgt hogere prijzen voor zijn producten. En bovendien, met biologische landbouw weet de boer waar hij aan toe is. Hij wordt niet meer geplaagd door weer nieuwe overheidsregels. Die regels zijn dan niet meer nodig. Het geeft dus ook veel minder bureaucratie. Het wordt staarten en hectares tellen. Geen stress, wat een rust!”

Uit een onderzoek van de noordelijke provincies zou blijken dat een omschakeling naar biologisch resulteert in banengroei van 2 procent in de landbouw. Op dat onderzoek is nogal wat kritiek.

„Ja, en daarom baseer ik mij er ook niet op. Het onderzoek is te dun ijs om op te staan. Hoewel ik wel denk dat de recreatie een impuls krijgt met meer biologische boeren.”

Dit is toch geen realistisch voorstel. Want: a. consumenten krijgen een duurder voedselpakket voorgeschoteld, b. zwaar gefinancierde boeren zullen van hun bank deze overschakeling niet mogen maken en c. de opbrengstprijzen van biologisch zullen zwaar onder druk komen te staan.

„Wat a. betreft. Ja, dat klopt. We zullen wat meer voor ons voedsel moeten betalen, maar dat moeten we er ook voor over hebben. Wat b. betreft. We kunnen niet zo van de vloer op het dak springen en dat hoeft ook niet. Maar het is wel een wenkend perspectief. En c. Europa zal met steun moeten komen. Bijvoorbeeld met een andere verdeling van de landbouwsubsidies of met garantieprijzen voor melk, graan of aardappelen. Onder leiding van landbouwcommissaris Sicco Mansholt werd de schaalvergroting gestimuleerd. Nu moet er een groene Sicco komen voor meer biologische landbouw.”

Met deze antwoorden geeft u al aan: de provincie heeft er niet zo veel over te zeggen.

„Dat klopt. Maar we kunnen het wel promoten en stimuleren en het voortouw nemen met promotie en voorlichting. Daarom hebben wij onlangs het besluit genomen om de boeren op Schiermonnikoog geld te geven om te onderzoeken of ze eigen zuivelproducten kunnen maken voor eilandbewoners en toeristen. De FNP zal in de gemeenteraden en bij het waterschap het initiatief nemen om Friese boeren die willen omschakelen, vrijstelling te geven van de ozb en de waterschapsheffing zolang de omschakelperiode duurt. Ik denk ook aan het opzetten van een kenniscentrum voor biologische landbouw en exportprogramma's. Bijvoorbeeld door ons als BioRegio Fryslân te presenteren op de Grüne Woche, de grote consumentenbeurs in Berlijn.

De FNP zit nu in een coalitie met CDA en VVD. Met dit voorstel wordt een vervolg lastig.

„Nou , dat weet ik niet. We willen en kunnen niets opleggen. Bovendien, als ik de stemwijzer goed begrijp, willen ook CDA en VVD biologisch steunen. En waarom zouden zij tegen een goed verdienmodel zijn?”
